

Reactie ROC Mondriaan internetconsultatie omkeerregeling, augustus 2020

De omkeerregeling maakt het mbo toegankelijker voor studenten voor wie het Nederlands niet hun eerste taal is en zorgt daarmee voor meer kansengelijkheid voor studenten. Tevens wordt de internationalisering van het mbo bevorderd en wordt aangesloten op de ontwikkelingen in de onderwijsketen vmbo-mbo-hbo. Wij zijn zeer verheugd met de geboden kansen voor onze (toekomstige) studenten voor wie het Nederlands niet hun eerste taal is. Voor een internationale stad als Den Haag is dit een belangrijke mogelijkheid. Dit biedt internationaal georiënteerde studenten een reële kans op het behalen van een diploma. Na een lange en zorgvuldige voorbereiding ligt er nu een regeling die recht blijft doen aan de (civiele) waarde van het mbo-diploma niveau 4. In het belang van onze studenten dringen wij erop aan dat er geen verdere vertraging ten aanzien van dit wijzigingsbesluit plaatsvindt en dat de omkeerregeling daadwerkelijk per 1 januari 2021 in werking zal treden.

De drie eisen zijn voldoende duidelijk voor de examencommissie, temeer daar deze eisen ook gelden voor de reeds bestaande examentijdverlenging op basis van art. 12a. Examen en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Daarbij is er een verduidelijking door de toevoeging bij eis b. "die bij aanvang van zijn beroepsopleiding" korter dan zes jaren onderwijs in Nederlands heeft gevolgd. Het aan onderdeel C artikel 3b, vrijstellingsmogelijkheden, toevoegen van het Staatsexamen programma I of II, doet recht aan het feit dat het referentiekader ERK beter past bij anderstaligen die niet hun gehele school- en studieloopbaan in Nederland hebben doorlopen. Dit is ook onze ervaring in de praktijk. Een wetenschappelijke onderbouwing maakt het mogelijk de niveaus te kunnen vergelijken. Voorheen kon de examencommissie alleen vrijstelling verlenen op basis van het eind- of staatsexamen Nederlandse taal en literatuur als onderdeel van een havo- of vwo- opleiding. De examencommissie is blij met de ruimte die de regeling hiermee biedt.

Bij het criterium ten hoogste 6 jaar in Nederland gevolgd, telt de onderwijstijd genoten op de Caribische eilanden Bonaire, Saba en Sint-Eustatius mee. In de praktijk ervaren wij dat een groot aantal studenten afkomstig van deze eilanden het Nederlands onvoldoende beheerst. De moedertaal is veelal de thuistaal. Uit een analyse van het Nuffic blijkt dat Nederlands weinig als instructietaal wordt gebruikt. Op Bonaire is de instructietaal op de meeste scholen Papiaments in combinatie met Nederlands en stapt men in groep 7 over op het Nederlands. In Saba en Sint-Eustatius is Engels hoofdzakelijk de instructietaal. Een groep die niet in de regeling wordt genoemd is de groep die in Nederland 6 jaar of meer internationaal Onderwijs heeft gevolgd; zij komen niet in aanmerking voor de omkeerregeling omdat zij in Nederland onderwijs hebben gevolgd, maar beheersen veelal onvoldoende het Nederlands. Met name in Den Haag, komt het voor dat deze doelgroep afkomstig is van ouders van internationaal werkende personeelsleden, die vooral Engelstalig georiënteerd zijn. Daarbij hebben ze wellicht wel 6 jaar in Nederland onderwijs gevolgd maar niet altijd in het Nederlands. In eerdere besprekingen met geïnteresseerden over de omkeerregeling is gevraagd specifiek, bijvoorbeeld in de toelichting, aan deze groepen (Antillianen/inwoners van de Caribische eilanden en internationale werkers) aandacht te besteden.

Een aandachtspunt is de examinering van Rekenen in het Nederlands. Weliswaar telt Rekenen op dit moment niet mee in de zak-slaagregeling van het mbo, maar indien dit wel gaat meetellen dan is dit een aandachtspunt, aangezien de Rekenexamens erg talig zijn. Een oplossing kan worden gevonden door het Rekenexamen in het Engels af te nemen, of een Engels erkende rekentoets te accepteren als alternatief.

